

DECIZIE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Vladimir Mușat,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Mușat împotriva Irinei Ganenco cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru neexecutarea în termen a obligațiilor contractuale de restituire a împrumutului,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016

c o n s t a t ă

La 04 iunie 2012 Vladimir Mușat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Ganenco cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru neexecutarea în termen a obligațiilor contractuale de restituire a împrumutului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

La data de 29 iulie 2015 Vladimir Mușat a depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015 solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vladimir Mușat împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015, s-a acordat apelantului Vladimir Mușat termen pînă la 03.02.2016 ora 10.00 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2253 de lei și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, s-a explicat apelantului că, în cazul îndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi considerată depusă la data prezentării inițiale, iar în caz contrar cererea de apel va fi restituită fără examinare.

La data de 04 februarie 2016 Vladimir Mușat a depus în instanța de apel cerere prin care a solicitat scutirea parțială de la achitarea taxei de stat din suma rămasă în mărime de 92,02 de lei, în legătură cu situația financiară precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și s-a restituit apelul declarat de Vladimir Mușat împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015 în legătură cu neînlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015.

La data de 13 aprilie 2016 Vladimir Mușat a depus cerere de recurs nemotivată, ulterior

a depus cerere de recurs motivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu s-a expus în privința cererii de scutire de la plata taxei de stat și nu a fost citat legal la ședința de judecată din 30 martie 2016.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Vladimir Mușat urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul consideră recursul ca fiind declarat în termen, având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 30 martie 2016 (f.d. 239), iar cererea de recurs a fost depusă la 13 aprilie 2016 (f.d. 247).

Colegiul relevă că, prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată (f.d. 193).

La data de 29 iulie 2015 Vladimir Mușat a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f.d. 201).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vladimir Mușat împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015, s-a acordat apelantului Vladimir Mușat termen pînă la 03.02.2016 ora 10.00 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2253 de lei și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, s-a explicat apelantului că, în cazul îndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi considerată depusă la data prezentării inițiale, iar în caz contrar cererea de apel va fi restituită fără examinare (f.d. 218).

La data de 04 februarie 2016 Vladimir Mușat a depus în instanța de apel cerere prin care a solicitat scutirea parțială de la achitarea taxei de stat din suma rămasă în mărime de 92,02 de lei, în legătură cu situația financiară precară (f.d. 234-235).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și s-a restituit apelul declarat de Vladimir Mușat împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2015 în legătură cu neînlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 (f.d. 239).

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea

de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil taxa de stat se calculează în mărime de 3 % din valoarea acțiunii sau din suma încasată. Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cât timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției din cauza *Kreuz c. Polonia*, faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prelabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămâne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Din perspectiva celor menționate supra, Colegiul constată că, instanța de apel justificat a respins scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel înaintată de Vladimir Mușat deoarece recurentul în suportul solicitării vizate nu a prezentat probe

concludente ce ar confirma starea financiară precară a sa ținând cont de faptul că, o concluzie obiectivă la acest capitol nu poate fi concepută în lipsa informației de la Inspectoratul Fiscal de Stat ce demonstrează existența conturilor bancare la toate instituțiile financiare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la Întreprinderea de Stat “Registru” privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate, și alte probe ce demonstrează valoarea patrimoniului disponibil.

În concluzie, Colegiul reține ca fiind justă respingerea de către instanța de apel a cererii de scutire de la plata taxei de stat în circumstanțele vidului probatoriu constat în acest sens care a condiționat în mod subsecvent restituirea cererii de apel depuse de Vladimir Mușat din motivul neachitării și prezentării dovezii de achitare a taxei de stat în mărimea și termenul reflectat în cuprinsul încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 este întemeiată și legală, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Vladimir Mușat și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Vladimir Mușat.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Mușat împotriva Irinei Ganenco cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru neexecutarea în termen a obligațiilor contractuale de restituire a împrumutului.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan